

REGULAMIN CMENTARZA POWĄZKOWSKIEGO

Cmentarz Powązkowski „Stare Powązki” jest Cmentarzem Rzymskokatolickim należącym do Archidiecezji Warszawskiej i działa w ścisłej współpracy z Parafią Rzymskokatolicką św. Karola Boromeusza w Warszawie

Wyznając wiarę, że nasze ciała są świątynia Ducha Świętego i oczekują wskrzeszenia umarłych i życia wiecznego w przyszłym świecie, Kościół Katolicki z należytą czcią troszczy się o godny pochówek, jak też miejsce spoczynku dla zmarłych. Należy zatem dbać o to, aby cmentarze były świadectwem chrześcijańskiej wiary w Zmartwychwstanie ciał, jak też miejscem skupienia i modlitwy.

Cmentarz Archidiecezji Warszawskiej przy Parafii św. Karola Boromeusza w Warszawie, przy ul. Powązkowskiej 1 jest cmentarzem katolickim działającym w oparciu o przepisy prawa kanonicznego, Ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych z dnia 31 stycznia 1959 roku (Dz. Ust. Nr 47, poz. 298) z późniejszymi zmianami, oraz Ustawy konkordatowej z dnia 28 lipca 1998 roku (Dz. Ust. Nr 51, poz. 318) i ustaloną praktyką cmentarną w zakresie uprawnień do chowania i grobów.

Cmentarz jest miejscem świętym przeznaczonym do grzebania i spoczynku osób zmarłych oraz modlitwy. Z powyższego powodu Kościół otacza go szczególną opieką. Miejscu temu należy się cześć religijna i poszanowanie.

Celem zapewnienia należyj czci zmarłym i zachowania powagi miejsca oraz dla zapewnienia porządku i utrzymania właściwego stanu estetycznego powierza się Cmentarz wraz z jego urządzeniami szczególnej trosce przebywających na jego terenie zgodnie z postanowieniami niniejszego Regulaminu. Postanowienia niniejszego Regulaminu są zgodne z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa, a w szczególności z Ustawą o cmentarzach i chowaniu zmarłych z dnia 31 stycznia 1959 roku oraz aktami wykonawczymi do tej Ustawy, prawem kanonicznym i ustaloną praktyką cmentarną w zakresie chowania i grobów.

Umożliwiając oddanie czci zmarłym, zapewniając właściwy porządek i sprawne funkcjonowanie Cmentarza powierzamy go szczególnej trosce osób przebywających na jego terenie, które są zobowiązane do stosowania się do poniższego Regulaminu:

Rozdział I

Postanowienia Ogólne

§1

1. Cmentarz jest miejscem uświęconym, przeznaczonym do grzebania zmarłych. Powaga tego miejsca wymaga ciszy i godnego zachowania.

2. Cmentarz przy Parafii św. Karola Boromeusza w Warszawie pełni funkcję cmentarza wyznaniowego i stanowi własność Archidiecezji Warszawskiej.
3. Administrowaniem cmentarza zajmuje się Zarząd Cmentarza wraz z Dyrektorem z nominacji Archidiecezji, wykonujący wszelkie zadania wynikające z obowiązujących aktów prawnych dotyczących cmentarzy i chowania zmarłych.
4. Postanowienia niniejszego Regulaminu są zgodne z przepisami prawa kanonicznego oraz przepisami powszechnie obowiązującego prawa.
5. Do zadań administracyjnych w szczególności należy:
  - a) przyjmowanie zwłok do pochowania i przydzielenie miejsca do urządzenia grobu;
  - b) obsługa pogrzebów oraz piecza nad godnym i spokojnym przebiegiem uroczystości pogrzebowych;
  - c) przyjmowanie opłat cmentarnych za użytkowanie miejsc grzebalnych oraz innych opłat związanych z funkcjonowaniem cmentarza;
  - d) prowadzenie dokumentacji cmentarza wynikającej z Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 1 sierpnia 2001 r. w sprawie sposobu prowadzenia ewidencji grobów;
  - e) utrzymywanie w porządku oraz właściwym stanie technicznym dróg dojazdowych oraz wewnętrznych na terenie Cmentarza, dostępu do pól grzebalnych, urządzeń sanitarnych oraz wodno-kanalizacyjnych, a nadto zbieranie i wywóz nieczystości i śmieci;
  - f) konserwacja budynków znajdujących się na terenie Cmentarza;
  - g) wykonywanie wszelkich prac związanych z zagospodarowaniem i utrzymaniem Cmentarza, w tym przygotowanie kwater pod groby murowane, ziemne i urnowe zgodnie z planem zagospodarowania przestrzennego terenu.
6. Teren cmentarza objęty jest nadzorem przez Wojewódzki Urząd Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

§2

1. Na cmentarzu mogą znajdować się groby ziemne, groby murowane, groby rodzinne, katakumby, kolumbaria, groby urnowe.
2. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 7 marca 2008 r. w sprawie wymagań jakie muszą spełniać cmentarze, groby i inne miejsca pochówku zwłok i szczątków:
  - a) grób ziemny stanowi dół w ziemi, do którego składa się trumnę ze zwłokami lub urnę i zasypuje wydobytą z tego grobu ziemią;
  - b) grób murowany stanowi dół, w którym boki są murowane do poziomu gruntu, do którego składa się trumnę ze zwłokami lub urnę, nad którymi wykonane jest sklepienie;
  - c) grób rodzinny stanowi grób przeznaczony do składania dwóch lub więcej trumien ze zwłokami lub urn;

- d) katakumby stanowią pomieszczenie z niszami w ścianie, przeznaczone do pochówku zwłok;
  - e) kolumbarium stanowi budowlę z niszami przeznaczonymi do składania urn;
  - f) grób urnowy stanowi grób przeznaczony do składania urn z prochami zmarłych;
  - g) miejsce grzebalne to miejsce wyznaczone przez Zarządcę cmentarza do urządzenia grobu.
3. Przez usługi pogrzebowe rozumie się transport zwłok z miejsca zgonu do miejsca przechowywania, przewóz zwłok w kraju i zagranicą, przechowywanie zwłok do dnia pogrzebu, transport zwłok z miejsca przechowywania do kaplicy cmentarnej, sprzedaż akcesoriów pogrzebowych.
  4. Pozostałe czynności związane z pogrzebem mają charakter religijny i stanowią posługę duszpasterską.
  5. Przez usługi kamieniarskie rozumie się wykonywanie wszelkich czynności związanych z budową, rozbiórką, montażem, demontażem lub naprawą nagrobka.

Rozdział II

Zarząd Cmentarza

§3

1. Zarząd Cmentarza jest sprawowany przez Dyrektora Zarządu Cmentarza Powązkowskiego w Warszawie, który jest upoważniony przez prawo kościelne i państwowe do wszelkich czynności prawnych i faktycznych związanych z funkcjonowaniem cmentarza, w szczególności do:
  - a) zawierania umów o ustanawianie „Prawa do grobu”
  - b) potwierdzania kto jest aktualnie wpisany jako osoba na którą grób jest zarejestrowany.
  - c) wydawania pisemnej zgody na pochowanie/dochowanie, ekshumację zwłok i inne czynności po przedstawieniu koniecznych zezwoleń innych władz.
  - d) wydawania pisemnej zgody na prowadzenie robót ziemnych, budowlanych, kamieniarskich (budowy, przebudowy, remonty grobów oraz nagrobków, wykładanie kostką lub innymi materiałami otoczenia i przejść pomiędzy grobami), sadzenia lub usuwania drzew i krzewów, ustawiania przedmiotów i urządzeń trwale związanych z gruntem (np. ławek). Na wszystkie wymienione wyżej prace pozwolenie wydaje Mazowiecki Wojewódzki Konserwator Zabytków.
  - e) dokonywania odpowiednich czynności w celu przywracania stanu poprzedniego, w razie stwierdzenia samowolnych zmian w zakresie określonym w pkt. d, oraz zmian naruszających sakralny charakter i powagę cmentarza.
  - f) ustalania i pobierania opłat cmentarnych.
2. Dyrektor Zarządu Cmentarza:
  - a) prowadzi Księgę Zmarłych, pochowanych na Cmentarzu,

- b) prowadzi ewidencję grobów i określa sposób ich jednoznacznego oznaczania poprzez nadawanie numerów złożonych z numeru kwatery i numeru kolejnego wewnątrz kwatery,
- c) po konsultacji z Kurią ustala wysokość opłat cmentarnych,
- d) pobiera opłaty,
- e) opłaca ubezpieczenie cmentarza z tytułu odpowiedzialności cywilnej za szkody poniesione przez osoby trzecie na terenie cmentarza oraz za szkody w postaci dewastacji mienia wspólnego, Ubezpieczenie poszczególnych nagrobków leży w gestii osób uprawnionych, którzy ponoszą odpowiedzialność za szkody powstałe na skutek nienależytego stanu nagrobków lub terenu wokół nagrobka,
- f) Ksiądz Dyrektor nie rozstrzyga sporów pomiędzy członkami rodziny zmarłego. Rodzina musi sama określić kogo ustanawia osobą odpowiedzialną do kontaktów z Zarządem Cmentarza, która będzie wносиła opłaty, ustanowione regulaminem Cmentarza. Brak porozumienia rodziny daje uprawnienie Księdzu Dyrektorowi do zamknięcia grobu czasowo lub na stałe.

§ 4

1. Ksiądz Dyrektor ma prawo odmówić zgody:
  - a) na pochówek, jeżeli na cmentarzu nie będzie miejsca na urządzenie grobu.
  - b) na dochowanie we wskazanym grobie, w razie braku pokrewieństwa do tego grobu osoby zgłaszającej się po zgodę na pochówek.
  - c) na dochowanie, w przypadku nieuregulowania opłat związanych z tym konkretnym grobem, ustanowionych w Regulaminie Cmentarza.
  - d) w sytuacji sporu pomiędzy krewnymi zmarłego a osobami uprawnionymi grobu, co do uprawnień do pochówku zmarłego.
2. W przypadkach określonych w podpunktach b), c) i d) Ksiądz Dyrektor proponuje inne miejsce na cmentarzu, o ile takie miejsce jest możliwe do zaproponowania z uwagi na jego dostępność.

Rozdział III

Zasady dysponowania i zarządzania grobem

§4

1. Prawo do pochówku w grobie mają wszyscy członkowie rodziny w prostej linii po pierwszej osobie pochowanej, na którą został zapisany grób podczas rejestracji lub zakupu. Po wygaśnięciu linii prostej, prawo do pochówku nabywa linia boczna. Prawo do pochówku w grobie powstaje na podstawie pisemnej umowy, dokumentów potwierdzających prawo do grobu. W przypadku nabycia

nowego grobu, przed dokonywanym pierwszym pochówkiem osoba na którą jest zapisany grób ma prawo wskazać osoby które mogą być do tego grobu dochowane.

2. Nabywca może nabyć miejsce do pochówku jako grób murowany. Pojęcie „grobu murowanego” oznacza wymurowaną niszę w głąb ziemi. Rozmiary grobu ziemnego i murowanego oraz przejścia pomiędzy grobami z uwagi na charakter i wiek cmentarza mogą nie zachowywać wymogów prawnych określonych przepisami Ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych oraz jej zarządzeniami wykonawczymi obowiązującymi w momencie tworzenia nowego grobu lub „Rezerwacji miejsca”, nie mniej w przypadku, gdyby taka możliwość istniała Zarząd Cmentarza dołoży starań, aby normy te były zachowane.
3. Prawo do decydowania o grobie, posiada osoba na którą jest zarejestrowany grób. Po jej śmierci, inne osoby posiadają prawo do pochówku wynikające z pokrewieństwa i udokumentowane.

§5

1. Prawo do wolnych miejsc w grobie przeznaczonym do pochowania więcej niż jednej osoby mają członkowie rodziny zmarłego pochowanego w tym grobie, według kolejności:
  - pozostały małżonek/ pozostała małżonka;
  - krewni zstępni: dzieci, wnuki, prawnuki;
  - krewni wstępni: rodzice, rodzeństwo (jeżeli właściciel zmarł jako kawaler/panna).
2. Posiadanie prawa do wolnych miejsc w grobie nie upoważnia do odstępowania miejsca osobom innym niż wymienione powyżej.
3. Prawo do grobu nie podlega przekazaniu na rzecz osób trzecich z pominięciem kolejności wymienionej w ust. 1.
4. Do prawa do grobu nie stosuje się powszechnie obowiązujących przepisów prawa spadkowego, groby nie wchodzi w masę spadkową.
5. Z chwilą pochowania w grobie właściciela grobu, do zarządzania pozostałymi miejscami w tym grobie, upoważnieni są wspólnie wszystkie osoby uprawnione do tego miejsca.
6. Osoby wymienione w ust. 1 mogą udostępnić swój grób do pochowania zmarłej osoby, dochodzącej do rodziny: synowa, zięć, mąż, żona, wnuki, po uprzednim spisaniu oświadczenia i podpisaniu go w obecności notariusza lub w Kancelarii cmentarza, za zgodą wszystkich osób uprawnionych do tego grobu i potwierdzone notarialnie.

§6

1. Po upływie 50 lat od ostatniego pochówku i śmierci osoby na którą był zarejestrowany grób. Zarząd Cmentarza może dokonać powtórnej rejestracji grobu na osobę spokrewnioną z osobami spoczywającymi w tym grobie, po uiszczeniu opłaty rejestracyjnej.

2. Po ponownej rejestracji grobu, właściciel grobu momencie wykonywania swojego prawa do grobu oświadcza w formie pisemnej, iż nie ma innych osób, które mogą rościć prawa do grobem bądź są uprawnione do pochowku w tym grobie.
3. Osoba rejestrująca grób, bierze pełną odpowiedzialność prawną i finansową za rejestrację grobu i wynikające z tego tytułu ewentualne roszczenia.
4. Zarząd Cmentarza nie ponosi, żadnej odpowiedzialności prawnej i finansowej za roszczenia innych osób do grobu, po ponownej rejestracji.
5. Brak rejestracji grobu po roku 1945 stanowi podstawę do rozporządzania grobem przez Zarząd Cmentarza.

§7

1. Właściciel grobu to osoba zawierająca z Zarządem Cmentarza, na piśmie umowę oraz po dokonaniu stosownej opłaty, nabycia prawa do miejsca grzebalnego oraz osoba dokonująca powtórnej rejestracji grobu zgodnie z par. 6 ust. 1. Dokumentem potwierdzającym prawo bycia właścicielem grobu jest zaświadczenie i faktury wystawione Przez Zarząd Cmentarza. Potwierdzenie uiszczenia opłat nie stanowi potwierdzenia prawa do dysponowania grobem, o ile wprost to nie wynika z wydanego dokumentu.
2. Każdy grób musi mieć określonego właściciela grobu lub osoby uprawnione.
3. Właściciel grobu ma następujące uprawnienia i zadania:
  - a) - decyduje kto może być w nim pochowany.
  - b) - uiszcza opłatę „Na utrzymanie cmentarza”.
  - c) - jest odpowiedzialny za porządek i godny wygląd grobu jak i teren wokół grobu, stan nagrobka i terenu okalającego nagrobek.
  - d) Jeśli jest więcej niż jeden właściciel grobu, każdy z nich odpowiada za grób na równych prawach.

Rozdział IV

Opłaty za grób

§8

1. Na Cmentarzu Powązkowskim pobierane są następujące opłaty:
  - a) za pochowanie zwłok,
  - b) prawo pokrewieństwa,
  - c) za użytkowanie grobu,

- d) za korzystanie z infrastruktury cmentarza,
  - e) za czynności związane z ekshumacją i pochówkiem ciała po ekshumacji,
  - f) za wjazd na teren cmentarza do pogrzebu.
  - g) obsługa pogrzebu i odprowadzenie do grobu
2. Opłaty kancelaryjne inne:
- a) opłaty związane z budową i przebudową nagrobków,
  - b) za korzystanie z obiektów cmentarnych;
  - c) za wydanie pozwolenia na wykonywanie prac remontowo-budowlanych;
  - d) za wydanie pozwolenia na wjazd na cmentarz w celach innych niż prace remontowo-budowlane
  - e) inne.
3. Powyższe opłaty będą ustalane w oparciu o reguły panujące na Cmentarzu i wynikają z kosztów funkcjonowania cmentarza oraz planów inwestycyjnych i zgodnie z §6.
4. Opłaty są ustanawiane przez Dyrektora Cmentarza co roku, na dzień 1 stycznia. Zarząd każdorazowo wycenia daną usługę po zapoznaniu się ze sprawą.
5. Opłaty pobierane w ramach działalności Cmentarza, w całości zasilają Fundusz Cmentarny i parafię. Z Funduszu tego będą opłacane: koszty wywozu śmieci, zużycia wody, remontu ogrodzenia, modernizacji alejek, zakupu gruntu na powiększenie Cmentarza, wynagrodzenia pracowników jak i obsługi Cmentarza i inne, określone przez Księdza Proboszcza, po konsultacji z Radą Parafialną Parafii.

Rozdział V

Postanowienia porządkowe

§9

1. Biuro Zarządu Cmentarza mieści się w budynku przy ul. Powązkowskiej 14 w Warszawie, naprzeciwko cmentarza przy ul. Powązkowskiej. Czynne jest od poniedziałku do piątku w godz. 8:00-15:00, oprócz świąt państwowych i kościelnych.
2. Cmentarz jest otwarty codziennie w godz. 7:00-20:00 w okresie letnim oraz w godz. 7:00-18:00 w okresie zimowym.
3. Cmentarzem zarządza Zarząd Cmentarza Powązkowskiego, ul. Powązkowska 14, 01-797 Warszawa.
4. Na Cmentarzu zakazane jest prowadzenie wszelkich robót bez zgody Zarządu Cmentarza.

5. Wszystkie prace wykonywane na terenie cmentarza, każda instytucja prywatna, państwowa, czy też osoby fizyczne wykonujące jakiegokolwiek usługi muszą posiadać zgodę Zarządu Cmentarza. Zarząd Cmentarza może nie wydać takiej zgody. Od braku zgody można się odwołać.
6. Roboty cmentarne odbywają się od poniedziałku do piątku w godz. 8:00-15:00. W święta kościelne i państwowe oraz w dniach: 2 maja, 6, 13 i 14 sierpnia; 30 i 31 października, 2 i 3 listopada nie można prowadzić prac cmentarnych. Zasady prowadzenia robót cmentarnych i uzyskania pozwoleń zawiera §10 Regulaminu.
7. Ustawianie i kształtowanie elementów architektonicznych (nagrobki, płyty, tablice, ławki, zagospodarowanie otoczenia grobu itp.), może nastąpić po uzyskaniu zgody Zarządu Cmentarza na podstawie złożonych wniosków i oświadczeń dostępnych w Biurze Zarządu Cmentarza oraz wniesieniu stosownych opłat, oraz Mazowieckiego Konserwatora Zabytków na podstawie wniosków znajdujących się na stronie Mazowieckiego Konserwatora Zabytków. Elementy zamontowane bez zgody Zarządu Cmentarza będą demontowane i usuwane z Cmentarza na koszt i odpowiedzialność osoby uprawnionej do grobu i nie będą przechowywane przez Zarząd Cmentarza tylko trwale usuwane.
8. Zagospodarowanie wolnych miejsc, usuwanie i przestawianie elementów, nasadzenie lub usuwanie drzew i krzewów jest zabronione. W szczególnie uzasadnionych przypadkach zgodę na powyższe wydaje Zarząd Cmentarza. Zabrania się prowadzenia prac cmentarnych bez zgody Zarządu Cmentarza. Usuwanie drzew dokonuje Zarząd Cmentarza na wniosek i koszt osoby uprawnionej do grobu, po uzyskaniu stosownej decyzji/zgody administracyjnej.
9. Prośbę o usunięcie drzew zainteresowany składa kierując podanie do Zarządu Cmentarza zwracając się do komisji Konserwatora Zieleni. W wypadkach wymagających zgody uprawnionego organu występuje o to pozwolenie Dyrektor Cmentarza. Usuwanie drzew powierza się wyłącznie przedsiębiorcom mającym uprawnienia do pracy przy zabytkach, zajmującym się zawodowo tego rodzaju działalnością gospodarczą i ubezpieczonym od odpowiedzialności za szkody wyrządzone w związku z wykonaniem tego zadania. Powyższe odbywa się na koszt zainteresowanych, obejmujący również koszty uporządkowania terenu po wykonaniu usunięcia drzew. Po wykonaniu tych czynności Zarząd Cmentarza dokona weryfikacji czy czynności zostały podjęte w sposób prawidłowy.
10. Zabrania się wprowadzania zwierząt na teren Cmentarza.
11. Wjazd wszelkimi pojazdami na teren Cmentarza jest możliwy za zgodą Zarządu Cmentarza i po wykupieniu przepustki.

12. Pielęgnacja i opieka nad grobem należy do obowiązków osób uprawnionych do grobu.
13. Uschnięte wieńce, kwiaty, znicze oraz zbędne elementy związane z dekoracją mogił należy składać do odpowiednio przeznaczonych na ten cel kontenerów ustawionych na terenie Cmentarza. Zabrania się składowania w tych pojemnikach resztek materiałów i odpadów po robotach kamieniarsko-budowlanych.
14. Osoby odwiedzające Cmentarz prosi się o informowanie Biura Zarządu Cmentarza o zauważonych uszkodzeniach, zniszczeniach lub kradzieżach.
15. Właściciel grobu/osoba uprawniona nie jest właścicielem terenu wykraczającego poza obszar/mury grobu. Ścieżka do grobu, obramowanie grobu kostką oraz inne instalacje i z tego tytułu nie mogą dochodzić roszczeń w wyniku ich uszkodzenia. (prace wykonane na własną odpowiedzialność).
16. Osoby przebywające na terenie Cmentarza zobowiązuje się do zachowania ciszy, powagi i szacunku należnego zmarłym oraz do zachowania porządku i czystości jak i należytej ostrożności w poruszaniu się, przy uwzględnieniu, że cmentarz jest miejscem szczególnym tak pod względem architektonicznym jak i specyficznym systemem korzennym drzew.
17. Dzieci do lat 13 mogą przebywać na Cmentarzu wyłącznie pod opieką osób dorosłych.
18. Zakazy obowiązujące na Cmentarzu:
  - a) Na terenie cmentarza bezwzględnie zakazuje się:
    - deptania po grobach,
    - zakłócania ciszy, porządku i powagi miejsca,
    - picia alkoholu i przebywania w stanie nietrzeźwym,
    - palenia papierosów,
    - załatwiania potrzeb fizjologicznych,
    - wprowadzania zwierząt,
    - poruszania się pojazdami mechanicznymi bez zgody zarządzającego cmentarzem lub osoby upoważnionej,
    - jazdy pojazdami jednośladowymi (rowery) oraz innym sprzętem sportowo-rekreacyjnym,
    - przebywania na terenie cmentarza poza godzinami otwarcia,
    - niszczenia zieleni i pojemników na śmieci,
    - wypalania śmieci lub ich wyrzucania poza miejscami do tego przeznaczonymi,
    - zanieczyszczania cmentarza,

- zabudowy grobu wykraczającej poza powierzchnię miejsca grzebalnego,
- samowolnego wykonywania prac budowlanych,
- prowadzenia handlu, akwizycji, ustawiania reklam oraz wykonywania innych czynności naruszających powagę miejsca.

b) Na terenie cmentarza zakazuje się bez uzyskania zezwolenia Zarządcy:

- chowania zwłok, ekshumacji, bądź przeniesienia zwłok do innego miejsca,
- wykonywania prac kamieniarskich, budowlanych i prowadzenia działalności handlowej,
- ustawiania, przestawiania i wynoszenia z cmentarza jego urządzeń,
- ustawiania ławek, płotów, itp. utrudniających komunikację i poruszanie się na terenie cmentarza oraz dojście do poszczególnych grobów,
- wjazdu pojazdami mechanicznymi,
- sadzenia oraz usuwania drzew i krzewów,
- gromadzenia śmieci i odpadów na miejscach do tego nie przeznaczonych.

20. Właściciel grobu/osoby uprawnione do grobu dba o estetyczny i bezpieczny stan grobu oraz stan i porządek w jego najbliższym otoczeniu, czyli przed nagrobkiem, obok nagrobka, w przejściu pomiędzy nagrobkami oraz za nagrobkiem. Usuwa we własnym zakresie resztki dekoracji i resztki śmieci do pojemników (kontenerów) znajdujących się w pobliżu cmentarza, oraz dokonuje ich segregacji, jeżeli obowiązek taki będzie wprowadzony przez odpowiednie władze. Zabezpiecza nagrobek jak i teren wokół nagrobka przez osuwiskiem ziemi, uskokiem itd. Ustawiając elementy dekoracyjne i funkcjonalne ławeczki, wazony nie powinno się utrudniać podobnych czynności sąsiadom oraz dojścia i obejścia sąsiednich grobów. Osoby uprawnione są odpowiedzialne za nagrobek, teren wokół nagrobka i jego stan techniczny i ponoszą odpowiedzialność za szkody wyrządzone w skutek niezachowania przez niego powyższych obowiązków. Zarząd Cmentarza nie ponosi odpowiedzialności za wszelkie szkody, które wynikły z niezachowania niniejszego regulaminu przez Właściciela Grobu/osoby uprawnione do grobu.

21. Zarząd Cmentarza nie ubezpiecza i nie ponosi odpowiedzialności (również finansowej) za dewastację grobów, nagrobków, terenu wokół grobu, szkód, które nie powstały w wyniku działania osób pracujących na cmentarzu, jak i za inne mienie Właściciela grobu/osoby uprawnione do grobu znajdujące się na terenie Cmentarza.

22. Zarząd Cmentarza nie ponosi odpowiedzialności za szkody powstałe w wyniku działań niezależnych od Zarządu Cmentarza, np. wyniku działań atmosferycznych.

23. Zarząd Cmentarza nie ma obowiązku informowania właściciela grobu o żadnym zdarzeniu, które dotyczyłoby ich nagrobku i grobu np. dewastacja nagrobka, zniszczenia powstałe na skutek czynników atmosferycznych, kradzieże itp.
24. Właściciel grobu/osoby uprawnione do grobu mają obowiązek, dbania o swój grób i nagrobek, tak by nie stanowił zagrożenia dla innych osób, a o wszelkich uszkodzeniach jest zobowiązany o informowaniu Zarządu Cmentarza.
25. Właściciel grobu/osoby uprawnione są zobowiązana do indywidualnego ubezpieczenia swoich rodzinnych, pomników, nagrobków, od szkód na nich powstałych.
26. Szkody powstałe należy zgłaszać do Zarządu Cmentarza i na Policję, tak by ustalić sprawcę zdarzenia i dochodzić od niego roszczeń.
26. Na terenie cmentarza istnieje zakaz chodzenia po nagrobkach, pomiędzy nagrobkami, za nagrobkami. Dopuszczalne jest przemieszczanie się jedynie po wyznaczonych ścieżkach/alejach z zachowaniem należytej ostrożności. Zarząd Cmentarza ani Dyrektor Cmentarza, Parafia nie odpowiada za szkody powstałe w wyniku niezastosowania się do niniejszego regulaminu, a odpowiedzialność spoczywa na Właściciela grobu/osoby uprawnione, który jest zobowiązany do dbania o nagrobek oraz o teren znajdujący się dookoła nagrobka.
27. Właściciel grobu, zobowiązany jest zgłaszać do Zarządu Cmentarza zagrożenia, które mogłyby przyczynić się do uszczerbku na zdrowiu i życiu osób odwiedzających, powodować zniszczenia nagrobków lub innego mienia, ze szczególnym uwzględnieniem stanu drzew i pomników w pobliżu rodzinnego grobu.
28. Właściciel grobu/osoby uprawnione oraz osoby przebywające na terenie Cmentarza obowiązane są stosować się do zaleceń i informacji Zarządcy Cmentarza umieszczonych na tabliczkach informacyjnych na terenie Cmentarza.

Rozdział VI

Zasady prowadzenia prac cmentarnych

§10

1. Prace cmentarne na Cmentarzu mogą wykonywać uprawnione podmioty, posiadające podpisaną umowę z Zarządem Cmentarza, która określa zakres prowadzonych prac i warunki na jakich mogą być prace prowadzone. Uprawnione podmioty ponadto powinny posiadać aktualny wpis

do ewidencji działalności gospodarczej, wpis do KRS oraz ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej min. 30.000 zł, jak i inne wymagane prawem zgody na wykonywanie prac cmentarnych.

2. Prace zleca Właściciel grobu/osoby uprawnione, po uzyskaniu stosownej zgody Zarządu Cmentarza i Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, a wykonawca ma obowiązek okazania w Zarządzie Cmentarza aktualnych dokumentów, w tym rejestrowych, polisy OC, o których mowa w pkt 1.
3. Po uzyskaniu zgody Zarządu Cmentarza, wykonawca prac cmentarnych, wnosi opłatę za przepustkę oraz pozostawia kaucję zwrotną, celem zabezpieczenia wykonanych robót wg. niniejszego Regulaminu i ustala termin wjazdu na Cmentarz.
4. Przepustka na roboty cmentarne jest ważna maksymalnie 30 dni od daty wystawienia i może być krótsza.
5. Wymiary nagrobków określają obowiązujące wytyczne, wynikające z zarządzenia Zarządu Cmentarza, dostępne w Biurze Zarządu Cmentarza. Standardowy nagrobek pojedynczy nie może przekraczać odpowiednio wymiarów zgodnych z przepisami prawa i zwyczajem obowiązującym na Cmentarzu. Przy wymianie starego nagrobka na nowy, należy zachować istniejące wymiary. Obowiązuje wcześniejsze złożenie projektu nagrobka do zatwierdzenia. Zarząd Cmentarza może dokonać zmiany wielkości nagrobka.
6. Właściciel grobu/osoby uprawnione zobowiązany jest powiadomić Wykonawcę, że zobowiązany jest do przestrzegania Regulaminu oraz wykonania prac wg. projektu w złożonej deklaracji. Nie może prowadzić robót nie uwzględnionych w deklaracji i przepustce.
7. Wykonawca ma obowiązek zabezpieczenia ścieżki dojazdowej, otoczenia robót jak i pobliskie miejsca grzebalne, pomniki przed uszkodzeniami, zniszczeniem i zabrudzeniem. Przed wykonaniem prac, przeprowadzona jest kontrola stanu grobu i jego otoczenia, która będzie weryfikowana przy odbiorze prac.
8. Wykonawca jest zobowiązany do zrobienia zdjęć przed rozpoczęciem prac i po jej zakończeniu, nagrobka na którym jest prowadzona praca, jak i nagrobków, które znajdują się w najbliższym otoczeniu. Brak zdjęć jest przyznaniem się do uszkodzeń na nagrobkach obok.
9. Wykonawca, na czas wykonywania prac, musi posiadać przenośną toaletę typu „Toi-Toi” dla pracowników na terenie cmentarza, usytuowaną w pobliżu wykonywanych prac. Toaleta ma być tak umiejscowiona, aby nie przeszkadzała w codziennym funkcjonowaniu cmentarza, osób pracujących i odwiedzających cmentarz.

10. Właściciel grobu/osoby uprawnione i Wykonawca ponoszą pełną odpowiedzialność za prawidłowe wykonanie zlecenia zgodnie ze sztuką budowlaną i wymogami Zarządu Cmentarza.
11. Zabronione jest pozostawienie zabrudzeń, gruzu, śmieci i nadmiaru ziemi na terenie Cmentarza. Pozostawienie powyższych zanieczyszczeń, wbrew niniejszemu Regulaminowi, zwalnia Zarząd Cmentarza z odpowiedzialności za ewentualne szkody powstałe na osobie lub na mieniu oraz jednocześnie przenosi odpowiedzialność na Wykonawcę i Właściciela grobu/osoby uprawnione.
12. Prace kamieniarskie mogą być wykonywane od poniedziałku do piątku w godz. 8:00-15:00, do godz. 15:00 pojazdy Wykonawców powinny opuścić Cmentarz, gdyż zamykana jest brama wjazdowa.
13. Wjazd na teren Cmentarza odbywa się po uprzednim ustaleniu i za okazaniem ważnej przepustki. Przy wjeździe i wyjeździe wykonawca ma obowiązek poddania kontroli materiały wjeżdżające i wyjeżdżające. Rejestrowana jest data i godzina wjazdu i wyjazdu.
14. Zarządcy Cmentarza przysługuje prawo do kontroli oraz wglądu do pojazdów wjeżdżających i wyjeżdżających z Cmentarza celem identyfikacji wwożonych lub wywożonych z terenu Cmentarza ruchomości.
15. Upoważniony przedstawiciel Zarządu Cmentarza ma prawo przerwać ustalone prace, wydać zakaz wykonywania prac lub natychmiastowy nakaz opuszczenia cmentarza, jeśli stwierdzi naruszenie warunków porządkowych, postanowień regulaminu, umów lub zasad ogólnie przyjętych.
16. Wykonawca prac kamieniarskich zgłasza zakończenie prac do upoważnionego przedstawiciela Zarządu Cmentarza i poddaje się procedurze odbioru. Po pozytywnym odbiorze odbiera w Biurze Zarządu Cmentarza wpłacaną kaucję (na podstawie podbitej karty odbioru prac).
17. W przypadku negatywnego odbioru prac kaucja zostaje zatrzymana na poczet kosztów i zobowiązań zawartych w Regulaminie. Po upływie 14 dni od negatywnego odbioru robót i niedostosowania się do przepisów Regulaminu, wykonawca traci kaucję oraz możliwość prowadzenia prac na cmentarzu. Wdrażana jest procedura windykacyjna. Upoważnionym do kontroli i nadzoru z ramienia Zarządu Cmentarza jest Kierownik Zarządu Cmentarza lub upoważniona przez niego osoba.
18. Pisemna zgoda Księdza Dyrektora jest konieczna do rozpoczęcia budowy, przebudowy lub remontu grobu, nagrobka oraz grobowca w części podziemnej i naziemnej czy postawienia ławeczki. Musi mieć formę pisemną, a uzyskanie jej przez Właściciela grobu/osoby uprawnione

bądź wykonawcę robót wymaga złożenia u Dyrektora Cmentarza pisemnej prośby Właściciela grobu/osoby uprawnione; w wypadkach mniejszej wagi, zgoda może być wydana ustnie.

17. Praca na terenie cmentarza, czy to konserwatorska, czy murarska, bądź wykonywanie oględzin grobów przez konserwatora zabytków, musi być zgłaszane Zarządowi cmentarza.
18. Ksiądz Dyrektor lub upoważniona przez niego osoba, ma prawo żądać pełnej informacji o zamierzonym zakresie robót i projektowanym obiekcie.
19. Ksiądz Dyrektor lub upoważniona przez niego osoba, wskazuje wykonawcom robót sposób transportu wszelkich materiałów i elementów konstrukcji grobów na terenie cmentarza. Wjazd wszelkich pojazdów dopuszczalny jest, w razie konieczności, tylko za pisemną zgodą Księdza Dyrektora i wyznaczonego przez niego Właściciela grobu/osobę uprawnioną tylko po wskazanej trasie.
20. Ksiądz Dyrektor, jak również Konserwator Zabytków odmówi zgody na budowę, przebudowę, remont grobowców albo nagrobków, jeżeli naruszałoby to sakralny charakter cmentarza lub katolicką tradycję okazywania czci zmarłym bądź w inny sposób wpływałoby negatywnie na otoczenie bądź stosunki sąsiedzkie.
21. Przedsiębiorstwa lub osoby wykonujące prace budowlane na cmentarzu są zobowiązane do naprawienia ewentualnych szkód na Cmentarzu Parafialnym, powstałych podczas ich pracy zgodnie z przepisami prawa cywilnego, a w przypadku ich nieprawienia czynności te spoczywają na Właścicielu grobu/osobach uprawnionych.

Rozdział VII

Organizacja uroczystości pogrzebowych

§11

1. Prawo do pochówku zwłok ludzkich ma najbliższa pozostała rodzina osoby zmarłej, a mianowicie:
  - a) pozostały małżonek/ pozostała małżonka,
  - b) krewni zstępni (dzieci, wnuki, prawnuki),
  - c) krewni wstępni (rodzice, dziadkowie),
  - d) krewni boczni do 4 stopnia,
  - e) powinowaci w linii prostej do 1 stopnia.
2. Prawo pochowania zwłok przysługuje również osobom, które do tego dobrowolnie się zobowiązują.

§12

1. Przyjęcie zmarłego do pogrzebu odbywa się na wniosek osoby uprawnionej do pochowania oraz po dopełnieniu formalności, a mianowicie:
  - udokumentowaniu prawa do grobu,
  - złożeniu w Kancelarii cmentarza oryginału aktu zgonu,
  - złożeniu w Kancelarii cmentarza oryginału protokołu spopielenia,
  - złożeniu w Kancelarii cmentarza karty zgonu zarejestrowanej w Urzędzie Stanu Cywilnego,
  - złożeniu oświadczenia, że zmarły był osobą wierzącą lub wskazanie parafii, która ma obsługiwać liturgię pogrzebu,
  - wniesieniu opłat przewidzianych cennikiem.
2. Podczas liturgii pogrzebowej obowiązuje, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia w sprawie postępowania ze zwłokami i szczątkami ludzkimi z dnia 7 grudnia 2001 r., zakaz otwierania trumny.
3. Czas trwania uroczystości pogrzebowych uzgadnia się w Zarządzie Cmentarza.

§13

1. W przypadku, gdy zachodzi uzasadnione podejrzenie, że przyczyną zgonu było przestępstwo, oprócz wymienionych powyżej formalności i dokumentów wymagane jest ponadto zezwolenie uprawnionego organu do pochowania zwłok.
2. W wypadku przyjęcia do pochowania zwłok osoby zmarłej poza granicami kraju, wszelkie dokumenty niezbędne do pochówku, a wystawione w języku innego państwa, winny być przedłożone z uwierzytelnionym tłumaczeniem na język polski.
3. Pracownik Zarządu Cmentarza jest upoważniony żądać od osoby zainteresowanej, udokumentowania skróconym odpisem aktu stanu cywilnego, dowodem osobistym lub innym wiarygodnym dokumentem stopnia pokrewieństwa lub powinowactwa w zakresie niezbędnym do ustalenia uprawnień do pochowania zwłok, a także żądać stosownego oświadczenia złożonego w jego obecności lub potwierdzonego przez notariusza.

Rozdział VIII

Dokonywanie ekshumacji

§14

1. Ekshumacja zwłok i szczątków ludzkich może być dokonana:

- a) na umotywowaną prośbę osób uprawnionych do pochowania zwłok, po uzyskaniu zezwolenia miejskiego inspektora sanitarnego, zgodnie z obowiązującymi przepisami,
  - b) na zarządzenie prokuratora lub sądu.
2. Zwłoki osób zmarłych na choroby zakaźne (według wykazu ustalonego przez Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej) nie mogą być ekshumowane przed upływem 2 lat od dnia zgonu (nie dotyczy to zarządzenia prokuratora lub sądu).
  3. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2001 r. w sprawie postępowania ze zwłokami i szczątkami ludzkimi, ekshumacja zwłok i szczątków dopuszczalna jest w okresie od 16 października do 15 kwietnia.
  4. Ekshumacja nie może się odbyć bez wiedzy Zarządu Cmentarza, który otrzymał stosowną decyzję kompetentnego organu na piśmie.
  5. Wraz z dokonaniem ekshumacji następuje utrata prawa do dotychczasowego miejsca pochówku.
  6. Zleceniodawca ponosi wszelkie koszty ekshumacji, łącznie z opłatą cmentarną.

Rozdział IX Postanowienia końcowe

§15

1. Jedynym właścicielem terenu cmentarza jest Archidiecezja Warszawska i to ona jako właściciel ma prawo podejmować wszelkie działania, które wynikają z prawa i przepisów dotyczących funkcjonowania cmentarza.
2. Zarządca cmentarza nie odpowiada za szkody na grobach powstałe na skutek klęsk żywiołowych, kradzieży i aktów wandalizmu oraz za rzeczy pozostawione bez nadzoru.
3. W przypadku naruszenia niniejszego regulaminu, Zarządca cmentarza ma prawo występowania do odpowiednich organów o nałożenie stosownych sankcji prawnych i administracyjnych.
4. Zarząd Cmentarza ma prawo dokonywać zmian Regulaminu w każdym czasie. Regulamin, jak i jego zmiany, publikuje się na tablicach ogłoszeniowych, jak również jest do wglądu w Kancelarii Zarządu Cmentarza.

Regulamin wchodzi w życie z dniem 1 czerwca 2025.